

Opis bitwy pod Crécy, sporządzony przez XIV-wiecznego kronikarza francuskiego Jeana Froissarta

Żaden z panów [francuskich] nie chciał zawrócić, póki nie zawrócili wpierw ci, którzy byli na przodzie, a ci, którzy byli na przodzie, nie chcieli zawracać, bo mieli to za hańbę. Tak więc, cwałując, powodowani pychą i zazdrością, a bez rozkazu, jeden przed drugim, jechali aż do chwili, gdy ujrzeli oczekujących ich Anglików ustawionych w trzy linie bojowe, w wielkim porządku. O czasie nieszporów¹ zaczęła się bardzo wielka burza i bardzo gęsta ulewa z silnym wichrem, prosto w twarz Francuzów. Kiedy dowódca kuszników ustawił Genuieńczyków [walczących po stronie Francuzów] w szyku do strzelania, Anglicy odsłoniли armaty, po czym Genuieńczycy, rozbici przez łuczników, poszli w rozsypkę. Ale panowie puścili się pędem bez żadnego porządku. Łucznicy angielscy tak gęsto pruli białymi strzałami, że wyglądało to jak śnieg. Wtedy piesi żołnierze zaczęli podchodzić i wślizgiwać się pomiędzy panów, którzy nie władali już ani swoimi końmi, ani sobą, i zabijali ich, ile chcieli, napotyając niewiele oporu. Tym sposobem to srogie nieszczęście gnębiło Francuzów aż do nocy.

¹ nieszpory – wieczorne nabożeństwo

Cyt. za: M. Mollat, *Średniowieczny rodowód Francji nowożytnej. XIV–XV wiek*, tłum. E. Bąkowska, Warszawa 1982.

Praca z tekstem

- 1.** Podaj datę bitwy pod Crécy.
- 2.** Nazwij konflikt, w ramach którego doszło do bitwy pod Crécy.
- 3.** Wskaż główne strony walczące ze sobą w opisanym starciu.
- 4.** Podaj nazwy formacji walczących w bitwie pod Crécy.
- 5.** Wskaż przyczyny klęski rycerstwa francuskiego w bitwie pod Crécy.
- 6.** Przedstaw, jaka ocena francuskich rycerzy wyłania się z cytowanego kronikarskiego zapisu.